

Artikel 140/1 tot 140/6 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

(van toepassing vanaf 01.01.2017)

Artikel 140/1

§ 1. In afwijking van artikel 131, wordt van het schenkingsrecht vrijgesteld:

1° de schenking van de volle eigendom, de blote eigendom, het vruchtgebruik van de activa die door de schenker of zijn partner beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een familiale onderneming. De vrijstelling is niet van toepassing op de verkrijging van onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd;

2° de schenking van de volle eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van aandelen van een familiale vennootschap met zetel van werkelijke leiding in een van de Staten van de Europese Economische Ruimte, op voorwaarde dat de aandelen van de vennootschap op het ogenblik van de schenking voor ten minste 50% in volle eigendom toebehoren aan de schenker en zijn familie.

In afwijking van het eerste lid moeten de aandelen van de vennootschap op het ogenblik van de schenking minstens voor 30% in volle eigendom toebehoren aan de schenker en zijn familie als hij en zijn familie aan één van de volgende voorwaarden voldoen:

1° hetzij samen met één andere aandeelhouder en zijn familie volle eigenaar zijn van minstens 70% van de aandelen van de vennootschap;

2° hetzij samen met twee andere aandeelhouders en hun familie volle eigenaar zijn van minstens 90% van de aandelen van de vennootschap.

Voor de toepassing van het tweede lid komen de aandelen die toebehoren aan rechtspersonen, niet in aanmerking om te worden samengeteld met de aandelen die toebehoren aan de schenker.

§ 2. Voor de toepassing van dit artikel, artikel 140/2 en artikel 140/3, wordt verstaan onder:

1° familiale onderneming: een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf of een vrij beroep dat door de schenker of zijn partner, al dan niet samen met anderen, persoonlijk wordt geëxploiteerd of uitgeoefend;

2° familiale vennootschap: een vennootschap die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel heeft en deze activiteit of beroep uitoefent.

Als de vennootschap aan het voorgaande niet beantwoordt, maar minstens 30% van de aandelen houdt van minstens één directe dochtervennootschap die aan die voorwaarde beantwoordt en die haar zetel van werkelijke leiding heeft in één van de Staten van de Europese Economische Ruimte, wordt ze ook beschouwd als een familiale vennootschap.

Vennootschappen die geen reële economische activiteit hebben, worden uitgesloten van de vrijstelling, vermeld in paragraaf 1. Een vennootschap wordt geacht geen reële economische

activiteit te hebben als blijkt uit de balans- posten van ofwel de goedgekeurde jaarrekening in geval van een vennootschap als vermeld in paragraaf 2, 2°, eerste lid, ofwel de goedgekeurde geconsolideerde jaarrekening in geval van een vennootschap als vermeld in paragraaf 2, 2°, tweede lid, van minstens één van de drie boekjaren voorafgaand aan de datum van de schenking:

- a. dat de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen een percentage gelijk of lager dan 1,50% uitmaken van de totale activa; en
- b. dat de terreinen en gebouwen meer dan 50% uitmaken van het totale actief. De begiftigde kan het tegenbewijs daarvan leveren.

Voor de toepassing van de hiervoor vermelde omschrijving moet worden begrepen onder:

a. bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen: de waarde, opgenomen onder de gelijknamige post van de resultatenrekening van de jaarrekening of onder een soortgelijke post van de geconsolideerde jaar- rekening. Als een vennootschap geen jaarrekening volgens het standaardmodel naar Belgisch recht hoeft neer te leggen, wordt onder « waarde » verstaan die welke opgenomen is onder de post waaruit alle kosten blijken die naar hun aard als kosten kunnen worden beschouwd voor de tewerkstelling van personeel in dienstverband;

b. terreinen en gebouwen: de waarde, opgenomen onder de gelijknamige post van de resultatenrekening van de jaarrekening of onder een soortgelijke post van de geconsolideerde jaarrekening. Als een vennootschap geen jaarrekening volgens het standaardmodel naar Belgisch recht hoeft neer te leggen, wordt een soortgelijke post bedoeld die opgenomen is onder de post materiële vaste activa;

c. totaal actief: de waarde, opgenomen onder de balanspost totaal van de activa van de jaarrekening of onder een soortgelijke post van de jaarrekening of van de geconsolideerde jaarrekening;

3° aandelen:

a. elk deelbewijs met stemrecht dat een deel van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigt;

b. de certificaten van aandelen, uitgereikt door rechtspersonen met een zetel in één van de Staten van de Europese Economische Ruimte, ter vertegenwoordiging van aandelen van familiale vennootschappen die aan de gestelde voorwaarden voldoen en waarvan de rechtspersoon de verplichting heeft om de dividenden en andere meerwaarden onmiddellijk en uiterlijk binnen één maand door te storten aan de certificaathouder;

4° familie van de schenker of de aandeelhouder als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 2°:

a. de partner van de schenker of aandeelhouder, waarbij het begrip partner voor de aandeelhouder op een gelijkaardige wijze moet worden geïnterpreteerd als dat het geval is voor de schenker;

b. de verwanten in rechte lijn van de schenker of aandeelhouder, alsook hun partner, waarbij het begrip partner op een gelijkaardige wijze moet worden geïnterpreteerd als dat het geval is voor de schenker;

c. de zijverwanten van de schenker of aandeelhouder tot en met de tweede graad en hun partners, waarbij het begrip partner op een gelijkaardige wijze moet worden geïnterpreteerd als dat het geval is voor de schenker;

d. de kinderen van broers en zussen van de schenker of aandeelhouder;

5° partner:

a. de persoon die op de dag van de schenking met de schenker is gehuwd;

b. de persoon die zich op de dag van de schenking in de toestand van wettelijke samenwoning met de schenker bevindt, in de zin van boek III, titel Vbis, van het Burgerlijk Wetboek.

§ 3. Als een vennootschap met toepassing van paragraaf 2, 2°, tweede lid, als een familiale vennootschap wordt beschouwd, wordt de toepassing van de vrijstelling beperkt tot de waarden van de aandelen van de vennootschap in de dochtervennootschappen die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel hebben en die hun zetel van werkelijke leiding in één van de Staten van de Europese Economische Ruimte hebben.

§ 4. Voor de toepassing van de artikelen 140/1 tot 140/6, wordt de inbreng van activa in de familiale vennootschap en de beroepsmatige aanwending van activa in de familiale onderneming in het jaar dat de schenking voorafgaat, vermoed een niet aan de administratie tegenstelbare rechtshandeling te zijn, zoals bedoeld in artikel 18, paragraaf 2.

Artikel 140/2

§ 1. De vrijstelling, vermeld in artikel 140/1, § 1, eerste lid, 1°, wordt alleen behouden als de volgende voorwaarden cumulatief zijn vervuld:

1° de activiteit van de familiale onderneming wordt zonder onderbreking voortgezet gedurende drie jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking;

2° de onroerende goederen die met toepassing van de vrijstelling zijn overgedragen, worden niet hoofdzakelijk tot bewoning aangewend of bestemd gedurende een periode van drie jaar van de datum van de authentieke akte van schenking.

§ 2. De vrijstelling, vermeld in artikel 140/1, § 1, eerste lid, 2°, wordt alleen behouden als de volgende voorwaarden cumulatief zijn vervuld:

1° de familiale vennootschap blijft gedurende drie jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 140/1, § 2, 2°;

2° de activiteit van de familiale vennootschap wordt zonder onderbreking voortgezet gedurende drie jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking en voor elk van de drie jaar wordt een jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening opgemaakt en in voorkomend geval gepubliceerd overeenkomstig de vigerende boekhoudwetgeving van de lidstaat waar de maatschappelijke zetel gevestigd is op het ogenblik van schenking, die ook aangewend is ter verantwoording van de aangifte in de inkomstenbelasting.

Ondernemingen of vennootschappen waarvan de maatschappelijke zetel buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar binnen België ligt, moeten een jaar- rekening of geconsolideerd jaarrekening opmaken en in voorkomend geval publiceren overeenkomstig de vigerende boekhoudwetgeving in België op de datum van de authentieke akte van schenking;

3° het kapitaal daalt niet gedurende drie jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking door uitkeringen of terugbetalingen;

4° de zetel van de werkelijke leiding van de vennootschap wordt niet overgebracht naar een Staat die geen deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte gedurende drie jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking.

Artikel 140/3

De vrijstelling vermeld in artikel 140/1 is alleen van toepassing als de volgende voorwaarden cumulatief zijn vervuld:

1° de schenking van de activa of aandelen van de familiale onderneming of vennootschap wordt vastgesteld bij authentieke akte;

2° de onderstaande formaliteiten zijn nageleefd:

a. de partijen verklaren in de akte of in een vermelding onderaan op de akte dat ze de toepassing vragen van artikel 140/1;

b. als de schenking ook andere goederen omvat dan de goederen, vermeld in artikel 140/1, § 1, geven ze nauwkeurig aan voor welke van de geschonken goederen die deel uitmaken van de familiale onderneming of van het aandelenpakket van de familiale vennootschap, de toepassing van de vrijstelling gevraagd wordt, en voor welke van de geschonken goederen geen toepassing van de vrijstelling gevraagd wordt. Daarnaast moet melding gemaakt worden van:

1. de benaming en het ondernemingsnummer van de familiale onderneming of familiale vennootschap waarvoor de vrijstelling gevraagd wordt;

2. hetzij de activa van de familiale onderneming met een duidelijke omschrijving en verwijzing naar de boekhouding en, als het onroerende goederen betreft, de vermelding of ze al dan niet hoofdzakelijk voor bewoning worden aangewend of zijn bestemd, hetzij het aantal aandelen en de precieze aard van alle aandelen van een familiale vennootschap met enerzijds de vermelding van het aantal aandelen dat in het bezit was van de schenker en van andere bij naam te noemen medeaandeelhouders, en anderzijds de aard van het zakelijk recht dat de schenker en andere bij naam te noemen personen bezitten.

Als de bescheiden, vermeld in het tweede lid, worden bezorgd met een aangetekende brief, geldt de datum van de poststempel op het verzendingsbewijs als datum van de indiening.

Artikel 140/4

Voor de toepassing van artikel 140/1 en artikel 140/5, § 1, 2°, moet de aanwending of de bestemming van een onroerend goed worden nagegaan per kadastraal perceel of per gedeelte van een kadastraal perceel als dat gedeelte ofwel een afzonderlijk huisvesting is, ofwel een productie- of activiteitenafdeling is die afzonderlijk kan werken, ofwel een eenheid is die van de andere goederen of delen die het perceel vormen, kan worden afgezonderd.

Artikel 140/5

§ 1. Na verloop van een termijn van drie jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking controleert de door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aangeduide ambtenaar of de voorwaarden, gesteld voor het behoud van de vrijstelling, vervuld zijn. Deze laatste brengt de bevoegde ontvanger op de hoogte. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt de modaliteiten vast van deze op de hoogte stelling.

Bij niet-ervulling van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, wordt het schenkingsrecht geacht verschuldigd te zijn, berekend tegen het tarief, vermeld in artikel 131, zonder toepassing van de vrijstelling.

Bij niet-ervulling van de voorwaarde, vermeld in artikel 140/2, § 2, 3°, is het schenkingsrecht evenredig verschuldigd tegen het tarief vermeld in artikel 131, zonder toepassing van de vrijstelling.

§ 2. Als de voorwaarden, gesteld tot behoud van de vrijstelling, niet langer vervuld zijn, wordt het schenkingsrecht geacht verschuldigd te zijn, berekend tegen het tarief, vermeld in artikel 131, zonder toepassing van de vrijstelling.

Bij niet-ervulling van de voorwaarden, vermeld in artikel 140/2, § 2, 3°, is het schenkingsrecht evenredig verschuldigd tegen het tarief, vermeld in artikel 131, zonder toepassing van de vrijstelling.

Artikel 140/6

§ 1. Het attest uitgereikt door ambtenaar die is aangeduid door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en waarin bevestigd wordt dat voldaan is aan de gestelde voorwaarden wordt voorgelegd op het moment van de registratie van de schenkingsakte. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering bepaalt de modaliteiten waaronder dit attest aangevraagd, gecontroleerd en verstrekt wordt.

Indien dit attest niet wordt ingediend voordat de rechten opeisbaar zijn, moeten deze rechten tegen het normale tarief worden berekend. In dat geval zijn de rechten geheven omdat partijen het attest waarvan sprake in deze paragraaf niet voorlegden, vatbaar voor teruggave op de wijze voorzien in artikel 209 wanneer dit attest neergelegd wordt bij de ontvanger binnen het jaar na de betaling van de belasting.

§ 2. De begiftigden die de vrijstelling hebben genoten als bedoeld in de artikelen 140/1, 140/2 en 140/3 moeten daarenboven:

1° voor de vijfhonderdste dag die volgt op de datum van de authentieke akte van schenking een attest bezorgen dat werd afgeleverd door de daartoe door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aangestelde ambtenaar en dat bevestigt dat de vereiste voorwaarden vervuld

waren gedurende de eerste driehonderdvijfenzestig dagen die op de datum van de authentieke akte van schenking volgden;

2° voor de achthonderd vijfenzestigste dag die volgt op de datum van de authentieke akte van schenking een attest bezorgen dat werd afgeleverd door de daartoe door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aangestelde ambtenaar en dat bevestigt dat de vereiste voorwaarden vervuld waren gedurende tussen de driehonderd zesenzestigste dag en de zevenhonderd dertigste dag die op de datum van de authentieke akte van schenking volgden.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering bepaalt de modaliteiten van de aanvraag, de controle en de aflevering van de voornoemde attesten.

In geval de begiftigden één van de voornoemde verplichtingen niet naleven, wordt het schenkingsrecht geacht verschuldigd te zijn, berekend tegen het tarief, vermeld in artikel 131, zonder toepassing van de vrijstelling.